

Educar, cosa de tots

ABDICAR DE L'EDUCACIÓ?

Sovint sentim a dir als educadors que els pares dimiteixen de la seva funció d'educadors especialment en els moments més difícils de l'evolució dels seus fills com és ara l'adolescència. O sense pensar en qüestions tan generals, creiem que abdiquen de la seva funció quan, pressionats per l'entorn publicitari, acaben comprant al seu fill enrabiats qualsevol fotesa o joguina de mal gust perquè no saben com fer front al conflicte originat.

¿En termes generals, podem dir que els pares d'avui en dia es preocupen menys pels seus fills que fa cinquanta anys? La resposta, pensam que ha de ser, no. Els pares dediquen temps als seus fills, des de triar la roba, les joguines, assistir a reunions a l'escola, jugar amb ells, apuntar-los a activitats extraescolars, llegir revistes especialitzades, menar-los a la platja, assistir a xerrades, etc., etc.

Per què, idò, tenim aquesta sensació que no ens n'acabam de sortir amb l'educació? Per què aquests malestar quan veiem que almenys una part important dels nostres infants i adolescents se'ns escapa de les mans?

A vegades giram els ulls enrere i enyoram aquell temps en què hi havia unes pautes d'educació ben establertes, unes normes socials comunament acceptades, una autoritat respectada pels sol fet de tenir-ne l'estatus... Però és que aquesta situació responia a una altra època social i econòmica. Era l'època de la família patriarcal com a unitat de producció on els fills eren un valor com a força de treball perquè prestaven a fer feina i aportaven el seu salari a la família i, si hi havia més fills, més aportaven. També la mortalitat era més elevada i, per suposat, el control de la natalitat era molt escàs.

En el marc d'aquesta societat, l'educació era relativament fàcil, no calia batre's massa el cap per encertar amb el que s'havia de fer. Les situacions en que calia aplicar unes normes eren senzilles, tot tenia un mateix patró, la diversitat no existia o era ignorada. Unes quantes receptes i ja està.

La nostra societat ha canviat radicalment i en poc temps. Tot és molt més complex. Ja no treballem per produir sinó per consumir. Als anys 60-70 hi va haver un fort trencament generacional, les relacions de parella han canviat, la família ja no té aquella estructura única que tenia abans, la dona s'ha incorporat decididament al món del treball, s'ha allargat l'esperança de vida i la "tercera edat" ja no es conforma a fer-se vella asseguda a la camilla. Hem aconseguit un considerable benestar: confort a les cases, viatjant, la nostra sanitat ha millorat, tenim oferta cultural... i la societat de la informació i les noves tecnologies.

I una educació en aquesta societat no s'arranja amb quatre normes acceptades per tothom. Entre altres coses perquè avui és molt més difícil un consens social perquè els punts de vista són més diversos.

En aquesta situació, l'actitud dels pares no és tant d'inhibició per deixadesa quant per no saber fer front a unes situacions cada vegada més complexes. No és estrany que apareguin llibres com el de **Salvador Cardús**: *El desconcert de l'educació*.

En aquesta nova societat que anam construint, als pares, a la família li han sortit competidors. Alguns, com diu el mateix Cardús, són competidors "amics", com ara l'escola amb qui, al manco teòricament, comparteixen els mateixos objectius. D'altres, "els veritables competidors", la televisió, la publicitat, el món dels diners, el consumisme, pugnen amb la família i l'escola per conduir la voluntat d'infants i adolescents cap a uns objectius ben diferents.

Avui ens manquen models per educar, per ensenyar maneres de fer front a les múltiples situacions problemàtiques que la vida actual ens presenta. Però sobretot models compartits, models de consens social, models en què globalment hi estiguem d'acord i que siguem capaços d'aplicar-los conjuntament pares i mares, educadors, monitors de tota mena, policia, ciutadans en general.

No ens hem de demanar comptes mútuament ni fer-nos retrets de les nostres responsabilitats. Cal que compartim les angoixes comunes perquè els nostres conflictes davant l'educació són els

mateixos. Construir una nova manera d'educar per aquesta nova societat , però fer-ho entre tots i construir models socialment acceptats i compartits.I, en tot cas, fer un front comú davant els veritables competidors.

DM-16/10/2000
UH-17/10/2000